

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Denis Vatamaniuc împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 04 mai 2017,
adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Denis Vatamaniuc împotriva întreprinderii mixte „Sudzucker-Moldova” societate pe acțiuni cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 05 noiembrie 2014 Denis Vatamaniuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva întreprinderii mixte „Sudzucker-Moldova” societate pe acțiuni (în continuare ÎM „Sudzucker-Moldova” SA) cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral (f.d.3-5 vol.I)

În motivarea acțiunii menționează că, prin ordinul nr. 21 emis de ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, a fost angajat în funcție de magazioner la depozitul de zahăr, în cadrul unității de producere Alexandreni, ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, în baza contractului individual de muncă nr. 21/12 din 12 octombrie 2012.

La 25 iunie 2014, a depus cerere privind acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Astfel, invocă faptul că, prin ordinul nr. 09 din 08 august 2014, a fost concediat în baza art. 86 al. 1 lit. k) din Codul muncii, pentru comiterea de către salariatul care mânuiește valori bănești sau materiale a unor acțiuni culpabile dacă aceste acțiuni pot servi temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv.

Consideră reclamantul concedierea sa ca fiind ilegală și nefondată, deoarece angajatorul a inițiat ancheta de serviciu pentru a nu-i acorda concediul solicitat pentru îngrijirea copilului.

Solicită admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 9 din 08 august 2014, încasarea din contul ÎM „Sudzucker-Moldova” SA în beneficiul lui Denis Vatamaniuc a salariului pentru perioada concedierii, a prejudiciului moral suportat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea de concretizare a cerințelor din 16 ianuarie 2017 (f.d. 1-5, 55 vol.II) solicită, anularea ordinului nr. 09 din 08 august 2014 privind concedierea lui Denis Vatamaniuc, încasarea din contul ÎM „Sudzucker-Moldova” SA în beneficiul lui Denis Vatamaniuc a salariului pe perioada concedierii, în sumă de 45 408,60 de lei, a sumei de 100 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și a sumei de 6 600 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Drochia din 16 ianuarie 2017 (f.d. 103, 109-113 vol.II) s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Denis Vatamaniuc împotriva ÎM „Sudzucker-Moldova” SA cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În susținerea soluției pronunțate, prima instanță a reținut că comisia de anchetă a ÎM „Sudzucker-Moldova” SA a constatat încălcări ale salariatului Denis Vatamaniuc a regulamentului intern, și anume: a compromis, prin actele sau atitudinile sale, prestigiul funcției deținute sau a întreprinderii, or, acesta datora angajatorului corectitudine și loialitate, să păstreze și să apere patrimoniul încredințat având în permanență grijă pentru gospodărirea judicioasă a acestuia; comiterea de către salariatul care mânuiește nemijlocit valori bănești sau materiale a unor acțiuni culpabile, dacă aceste acțiuni pot servi temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv.

Succesiv, instanța inferioară a conchis că reclamantul nu a prezentat probe pertinente în confirmarea alegațiilor sale, iar în cadrul anchetei de serviciu a refuzat să dea explicații pentru a-și îndreptăți afirmațiile.

Astfel, prima instanță a ajuns la concluzia necesității de a respinge pretenția lui Denis Vatamaniuc cu privire la anularea ordinului de concediere și restabilirea în funcția anterior deținută, iar cu titlu de consecință a conchis netemeinicia acțiunii în partea încasării salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 mai 2017 (f.d. 145, 146-149 recto-verso vol. II) s-a respins apelul declarat de Denis Vatamaniuc și s-a menținut hotărârea Judecătorei Drochia din 16 ianuarie 2017.

La 14 iulie 2017, Denis Vatamaniuc a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 04 mai 2017, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare (f.d. 155-164 vol. II).

În motivarea recursului a reiterat motivele de fapt ale cauzei și a invocat că examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa sa. În acest sens, relevă că, reprezentantul său a depus la 03 mai 2017, ora 18.49, prin intermediul poștei electronice cerere privind amânarea ședinței de judecată din 04 mai 2017, însă, instanța de apel a examinat cauza în absența apelantului Denis Vatamaniuc și reprezentantului acestuia.

Succesiv, menționează că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar soluția adoptată contravine prevederilor legale și probelor acumulate. Or, învinuirile aduse lui Denis Vatamaniuc în cadrul anchetei de serviciu nu au fost demonstrate în cadrul ședinței de judecată prin probe concludente și pertinente.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind depus în termen, deoarece din materialele cauzei rezultă că recurentul Denis Vatamaniuc a recepționat actul de dispoziție recurat la 18 mai 2017 (f.d. 152 vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la 14 iulie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicat pe recurs (f.d. 155 vol. III).

Alegațiile recurentului cu privire la examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa sa, motivând că, reprezentantul său a depus la 03 mai 2017, ora 18.49, prin intermediul poștei electronice, cerere privind amânarea ședinței de judecată din 04 mai 2017, nu pot fi acceptate.

La caz, instanța de recurs consideră că, cererea reprezentantului recurentului-apelant Denis Vatamaniuc, avocatul Angela Gherasim privind amânarea ședinței de judecată din 04 mai 2017 nu l-a exonerat pe primul de a se prezenta în fața instanței de apel, or, în sensul art. 205 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și să prezinte probele care dovedesc motivul.

În acest sens, completul decelează prevederile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă care statuează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, prin prisma art. 205 alin. (1) coroborat cu dispozițiile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recurentul urma să-și valorifice cu bună credință drepturile sale procedurale și să se prezinte în ședința de judecată, iar în caz de imposibilitate de a se prezenta, avea obligația pozitivă să comunice din timp instanței de apel motivul imposibilității de a se prezenta în ședință de judecată și să prezinte probele care dovedesc motivul.

La fel, nu pot fi acceptate nici argumentele recurentului precum că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar soluția adoptată contravine prevederilor legale și probelor acumulate, deoarece învinuirile aduse lui Denis Vatamaniuc în cadrul anchetei de serviciu nu au fost demonstrate în cadrul ședinței de judecată prin probe concludente și pertinente.

Or, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel, deoarece forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului în ordine de recurs.

Astfel, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, dacă se invocă aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de apel. Însă, din memoriul expus în recursul declarat de Denis Vatamaniuc împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 04 mai 2017 nu rezultă argumentul încălcării flagrante a regulilor de apreciere a probelor.

La caz, completul învederează că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează. Dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare

corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului, or, recursul este o cale de atac de drept vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat, iar argumentele care au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art.130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că memoriul expus în cererea de recurs este lipsit de substanță, iar **recurentul** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, iar argumentele înserate în **recurs** fiind distincte procedurii de recurs, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al **acestuia**, lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului **recurentului** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că **recursul declarat de Denis Vatamaniuc** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **recurentul Denis Vatamaniuc** a depus prezenta cerere de recurs după ce a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „*Levages Prestations Services*” *împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurentului Denis Vatamaniuc** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul **de admisibilitate** al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de **Denis Vatamaniuc** în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de **Denis Vatamaniuc** împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 04 mai 2017 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru